

Sveučilište u Dubrovniku

Uvijek prvi, uvijek bolji! · Semper primus, semper melior!

ODJEL ZA UMJETNOST I RESTAURACIJU (1)

Restauracija – spoj znanosti i umjetnosti

Studij Restauracija i konzervacija artefakata od drva, papira, tekstila, metala i keramike već dugi niz godina privlači studente iz svih di-

jelova Hrvatske. Jedan od razloga velikog interesa za taj studij je njegov međunarodni profil. To se odnosi na tjesnu programsku suradnju

s Institutom za umjetnost i restauraciju Palazzo Spinelli u Firenci, u čijim se laboratorijima provodi dio nastave i stručne prakse na svim

godinama studija. U okviru studija, uz teorijska predavanja, obvezne su i radionice restauracije. Bio je to povod za kratak razgovor s vodite-

ljkicom radionice za restauraciju tekstila doc. dr. sc. Danijelom Jemo i asistenticom na radionici za papir Tanjom Dujaković, mag. art. Tako-

đer, u razgovoru se uključili i studenti koji su rekli nekoliko rečenica o iskustvu studiranja i o radu na restauraciji različitih predmeta.

Radionica za restauraciju tekstila pod voditeljstvom je doc. dr. sc. Danijele Jemo, koja od Ministarstva kulture posjeduje dopuštenje za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, u području konzervacija i restauracija tekstila. „U radionicu se odvijaju svi konzervatorsko-restauratorski radovi u sklopu praktične nastave na preddiplomskom i diplomskom studiju. Stručni nadzor nad radovima, sudjelovanje pri izvedbi konzervatorsko-restauratorskih radova, vođenje konzervatorsko-restauratorskih istraživanja, provodim zajedno s asistentom Mateom Miguelom Kodričem Kesovjom, mag. art. Važno je istaknuti kako dosad nije postojala nikakva mogućnost obrazovanja za konzervatora-restauratora tekstila nigdje u Hrvatskoj pa ni u široj regiji“, istaknula je doc. dr. sc. Jemo. Dodala je i kako se

u konzervaciji-restauraciji tekstila susreću s raznim tekstilnim predmetima koji su dio naše bogate tekstilne baštine. Zadatak restauratora tekstila je primjenom odgovarajućih metoda i postupaka sačuvati umjetninu za budućnost, pri čemu je pristup predmetu sličan odnosu doktora i pacijenta.

Ana Maria Fistonović, stu-

dentica druge godine diplomske studije, s Hvara je došla na ovaj studij jer, kako je rekla, voli umjetnine, povijest umjetnosti i istraživanja, što restauracija objedinjuje u jedno. „Završila sam srednju školu za primijenjenu umjetnost i dizajn tako da mi je znanje steceno u školi bio kvalitetan temelj za studij Restauracije i konzer-

vacije, smjer tekstil. Odlučila sam se studirati u Dubrovniku iz dva razloga; prvo jer je na moru, a drugo jer je bogat umjetnošću i prekrasnom arhitekturom i baštinom. Sa studijem sam zadovoljna, što baš ne mogu reći za studentski život u Dubrovniku. Međutim, veseli me što uskoro idem na tro-mjesečnu stručnu praksu

u Muzej tekstila u Kataloniji“, naglasila je studentica Fistonović. Dodala je i kako je kroz studij uglavnom radila na restauraciji liturgijskoga ruha. „Restaurirala sam misnicu iz 18. st. koja je vlasništvo samostana na Lokrumu. Trenutno radim na muškom prsluku koji pripada svečanom kompletu nošnje Dubrovačkog primorja“, zaključila je Fistonović, uz poruku kako se u budućnosti vidi na rodnom otoku Hvaru, gdje je uvjerenja da će pronaći posao. Na radionici tekstila bila je i studentica treće godine preddiplomskoga studija Sara Vladić, koja je na ovaj studij došla iz Zagreba. „Završila sam srednju školu primjenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu, odjel dizajna unutrašnje arhitekture, ali sam shvatila da arhitektura ipak nije za mene. Restauracija mi je ponudila upravo ono što sam tražila: da je dinamično i da je povezano s umjetnošću. Odlučila sam se doći u Dubrovnik jer je jedino

Sveučilište u Dubrovniku nudilo smjer restauracije tekstila. Trenutno radim na bursi iz 16. st. Ovaj je predmet izrađen od različitih vrsta tkanina i različitim tehnikama, pa je sam proces restauracije vrlo kompleksan. Na predmetu sam počela raditi u listopadu 2016., a planiram ga završiti do lipnja 2018. godine. U budućnosti bih se voljela vratiti u Zagreb i raditi kao muzejski restaurator“, rekla je studentica Vladić. Lucijana Margaretić, studentica prve godine diplomske studije, radila je na predmetima preventivne konzervacije i inventarizacije liturgijskog ruha s Lopuda, a trenutno restaurira stolu iz istog fundusa. „Bilo je potrebno izraditi dokumentaciju, provesti različita istraživanja i analize pa dati prijedlog radova, po kojima je započeta restauracija. Zadovoljna sam sa studijem iako uvijek može bolje, a u budućnosti se vidim kao uspješna žena“, istaknula je studentica Margaretić.

Lucijana Margaretić, Sara Vladić, doc. dr. sc. Danijela Jemo, Ana Maria Fistonović, Mateo Miguel Kodrič Kesovija

Uradionici za konzervaciju i restauraciju papirne grade i umjetnina na papiru studenti provode konzervatorsko-restauratorske postupke na vrijednim artefaktima kojima je zajednički nosioc papir. Uz predmete koji obuhvaćaju knjižnu građu i arhivsko gradivo, studenti imaju priliku raditi na različitim grafičkim i slikarskim tehnikama, i na trodimenzionalnim ukrasnim i utilitarnim predmetima kao što su globusi, lepeze, kutije za pohranu nakita, panoi itd. Uz papirnu građu, u radionicu se također restauriraju i predmeti od kože i pergamenta. „Prilikom konzervatorsko-

restauratorskog postupka za svaki se zaprimljeni predmet izrađuje pisana i fotodokumentacija koja prati pojedine faze rade. Prije izradbe samog prijedloga konzervatorsko-restauratorskih radova predmeti prolaze detaljno bilježenje zatečenog stanja, nakon čega se podvrgavaju različitim dijagnostičkim metodama čiji rezultati ukazuju koji će se postupci primjenjivati tijekom restauratorskog zahvata. Nakon kompletognog konzervatorsko-restauratorskog zahvata za predmete se izrađuje adekvatna pohrana i upute za čuvanje“, rekla je asistentica na radionici za papir Tanja Dujaković, mag. art. Studentica iz Bregane Lucija Fišter studirala je

slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, pa je htjela završiti i studij restauracije i konzervacije. „Razmišljala sam da bi to bio spoj znanosti i umjetnosti. Naime, planirala sam upisati diplomski studij slikarske restauracije, no onda sam, preko poznanika, saznala za studij restauracije i konzervacije na Sveučilištu u Dubrovniku. Zaintrigirali su me specifični materijali na kojima se radi u okviru studija. Kako pretodno nisam čula za takvu vrstu studija, učinilo mi se zanimljivim budući da je drugačije od onoga s čime sam se dotad susretala. Iako nisam imala posebna očekivanja ni kad je u pitanju studij ni studentski život u Du-

brovniku, moram istaknuti da sam zadovoljna i s redovitom nastavom, praksom koja nam se nude i nastavnicima. Svida mi se i život u Dubrovniku, ma mogu reći da mi je baš dobro ovdje“, zaključila je studentica Fišter. Isto kao i Lucija, studentica Ema Thür iz Požege, za ovaj se studij odlučila sa svim slučajno. „Tijekom srednjoškolskih priprema za arhitekturu otišla sam u jedan muzej gdje

Potpis Ema Thür, Tanja Dujaković, Lucija Fišter

sam vidjela stari molitvenik koji je restauriran. To me zaintrigiralo i vratiла sam se doma i počela istraživati ima li negdje u Hrvatskoj studij vezan uz restauraciju. Pretražujući internet naišla sam na studij Restauracija i konzervacija na Sveučilištu u Dubrovniku, i saznala da postoji smjer restauracije papira. Nije mi dugo trebalo da shvatim kako je to studij i zanimanje koja me oduševljava. Sad sam druga godina preddiplomskoga studija i ovaj je studij ispunio sva moja očekivanja, od izvođenja praktične nastave do pristupačnih nastavnika. Na praksi se bavimo raznim problematikama, a trenutno radimo na grafičkoj degradiranosti“, završila je Thür.